

ΣΥΡΙΖΑ

2ο Συνέδριο

Δυναμώνουμε μαζί

Συμβολή στον προσυνεδριακό διάλογο της
Πρωτοβουλίας Μελών «53+»

11 + σημεία

Μετά από καιρό, μετά από συνεχείς αναβολές, που κόστισαν στο κόμμα μας, προχωράμε για το 2^ο συνέδριο του ΣΥΡΙΖΑ. Θα είναι ένα κρίσιμο συνέδριο, καθώς πρέπει να απαντήσουμε με συλλογικό και δημοκρατικό τρόπο, με ειλικρίνεια όπως ταιριάζει σε αριστερούς και αριστερές, που είναι στη μάχη με ανιδιοτέλεια: τι συνέβη, ποιες ήταν οι αιτίες της ήττας του περασμένου καλοκαιριού, τι μπορούμε να κάνουμε, αν υπάρχει περιθώριο αριστερής, ανταγωνιστικής ως προς το νεοφιλελεύθερο καπιταλιστικό σχέδιο, πολιτικής. Θα χρειαστεί να συνεννοηθούμε χωρίς διπλές γραμμές και να εκπονήσουμε σχέδιο απεγκλωβισμού από ένα πρόγραμμα ξένο για την αριστερά, εχθρικό για τις λαϊκές τάξεις.

Θα χρειαστεί να δώσουμε απαντήσεις για το κόμμα μας, για τη σχέση του με την κυβέρνηση, τα κοινωνικά κινήματα. Να αναγνωρίσουμε, για να μπορεί να διορθωθεί, ότι οι δημοκρατικές διαδικασίες μέσα στο κόμμα μας δεν τηρήθηκαν όπως είχαμε σχεδιάσει, ότι υπήρξαν κρίσιμες αποφάσεις ερήμην των μελών και των εκλεγμένων οργάνων του ΣΥΡΙΖΑ.

Να επανασχεδιάσουμε τη στρατηγική μας στις νέες συνθήκες, όχι στο όνομα του ρεαλισμού, αλλά στην ανάγκη μιας επίπονης και δύσκολης προσπάθειας για την ιδεολογική ηγεμονία, στην πορεία μετασχηματισμού του κράτους, στην προοπτική μιας ριζικά διαφορετικής κοινωνίας. Επαναλαμβάνουμε, ο στρατηγικός μας στόχος είναι ο σοσιαλισμός με ελευθερία και δημοκρατία. Το μέλλον του κόσμου δεν μπορεί να είναι ο καπιταλισμός.

Θα χρειαστεί να επαναβεβαιώσουμε την προσηλωσή μας στις αναγκαίες μεγάλες τομές, που θα ανοίγουν δρόμους, θα είναι αφετηρία συγκρούσεων με το παλιό φθαρμένο πολιτικό σύστημα, που είναι υπεύθυνο για την οικονομική και κοινωνική χρεοκοπία.

Η αριστερά δεν είναι εδώ για να διαχειριστεί, με πιο ανθρώπινο πρόσωπο, την απελπισία, αλλά για να αλλάξει την κοινωνία. Και η κοινωνία δεν αλλάζει χωρίς τομές, χωρίς ρήξεις, χωρίς συγκρούσεις με το ντόπιο και ευρωπαϊκό κατεστημένο.

Οι εξελίξεις στην Ευρώπη, η απόφαση του βρετανικού λαού υπέρ της εξόδου από την Ε.Ε., συνιστά έτσι κι αλλιώς ένδειξη σοβαρής ήττας της αρχιτεκτονικής του ευρωπαϊκού οικοδομήματος και θέτει επιτακτικά την ανάγκη μιας ριζικά διαφορετικής πορείας. Το δίλημμα δεν είναι λιγότερη η περισσότερη Ευρώπη, αλλά μια άλλη Ευρώπη, που θα λειτουργεί δημοκρατικά, θα είναι αλληλέγγυα, φιλειρηνική. Με τη σημερινή της μορφή, με τη σημερινή κυρίαρχη, νεοφιλελεύθερη και αυταρχική πολιτική της, διευρύνει τις οικονομικές και κοινωνικές ανισότητες, οδηγεί στο περιθώριο εκατομμύρια ανθρώπους, τροφοδοτεί το αυγό του φιδιού, εθνικιστικές και ακροδεξιές φωνές. Η Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως είναι σήμερα δεν έχει κανένα μέλλον. Κυρίως, όμως, δεν έχουν ευοίωνα μέλλον οι άνθρωποι που ζουν στο έδαφός της.

Η συζήτηση, που ήδη είναι σε εξέλιξη για την πορεία της Ε.Ε. δεν πρέπει να έχει στεγανά ή δογματικές προσηλώσεις που έρχονται από το παρελθόν. Οι εξελίξεις είναι σημαντικές, αντιφατικές, αλληλοσυγκρουόμενες. Ο εθνικισμός σηκώνει κεφάλι, η ακροδεξιά και οι ναζιστικές συμμορίες είναι πια στο προσκήνιο, αποτελούν, δυστυχώς, τον ένα πόλο απ' όσους έχουν διαμορφωθεί. Η κυρίαρχη γερμανοκρατούμενη Ευρώπη, με την πολιτική που έχει επιβάλει, πολιτική άγριας λιτότητας και αυταρχισμού, διχάζει, τροφοδοτεί την κρίση, ενισχύει αντικειμενικά εθνικιστικές, ξενοφοβικές, και ακροδεξιές λογικές. Όσο θα εμμένει σε αυτό το δρόμο, τόσο θα ενισχύονται φυγόκεντρες τάσεις. Ο πόλος της αριστεράς, των Πράσινων κομμάτων και των κοινωνικών κινήματων, έστω και μειοψηφικά στο σύνολο της Ευρώπης –περισσότερο στο Νότο-, είναι ο μόνος που μπορεί να συγκροτήσει το σχέδιο για μια ριζικά άλλη Ευρώπη, σε αντιπαράθεση με αυτή, της Ευρώπης «φρούριο», της λιτότητας,

της ανεργίας, της φτώχειας, των κοινωνικών αποκλεισμών. Οι όποιες αλλαγές ή ανατροπές δεν θα προκύψουν χωρίς αγώνες και συγκρούσεις. Οι εργαζόμενοι στην Γαλλία, ο επίπονος και επίμονος αγώνας τους για τα εργασιακά δικαιώματα, αποτελεί ανάσα για όλους μας.

Η ευρωπαϊκή αριστερά χρειάζεται να αναλάβει όλες τις πρωτοβουλίες για μια πειστική αριστερή και οικολογική απάντηση στην κρίση που είναι μπροστά μας.

Οι εξελίξεις στην Βρετανία, επιβεβαιώνουν ουσιαστικά τους ισχυρισμούς μας ότι η Ευρώπη της λιτότητας, της εξαθλίωσης και των πολλαπλών ανισοτήτων, όχι μόνο δεν είναι ελκυστική, αλλά ταυτόχρονα, ενισχύει τον εθνικισμό, που εκμεταλλεύεται τη δικαιολογημένη οργή των λαών, κυρίως των ασθενέστερων κοινωνικών στρωμάτων.

Το συνέδριό μας, λοιπόν, θα διεξαχθεί σε μια από τις πιο κρίσιμες περιόδους. Στη συνέχεια καταθέτουμε έντεκα σημεία +, ως συμβολή σε ένα διάλογο που ήδη έχει αρχίσει.

1.Ενώ η «συμφωνία» του καλοκαιριού, εκείνη τουλάχιστον την περίοδο εξηγήθηκε και σωστά ως προϊόν αδίσταχτου εκβιασμού, ως πραξικοπήματος -εύστοχα είχε ειπωθεί «με το πιστόλι στον κρόταφο»-, σταδιακά η πολιτική αυτή εξήγηση αποδυναμώθηκε, με αποτέλεσμα να φαίνεται ή να εκλαμβάνεται από τον λαϊκό κόσμο ότι οι μνημονιακές δεσμεύσεις συγκροτούν το δικό μας πρόγραμμα, το πρόγραμμα του ΣΥΡΙΖΑ και της αριστεράς. Η σύγκριση μνημονίων, «το δικό μας είναι καλύτερο των άλλων», φράση που έχει ειπωθεί αρκετές φορές ή η αναφορά ότι η συμφωνία δεν εξαντλεί το πρόγραμμα του ΣΥΡΙΖΑ, όχι μόνο δεν βοηθάει, αλλά σταδιακά δημιουργεί μια στρεβλή αντίληψη και εν τέλει μας βάζει στο κάδρο «όλοι ίδιοι είναι». Γιατί μπορεί η «συμφωνία» που υπογράφηκε με το πιστόλι στον κρόταφο, να είναι ηπιότερη σε σχέση με όσα ήταν έτοιμη η ΝΔ να υπογράψει, αυτό είναι γεγονός, αλλά απέχει έτη φωτός από ένα αριστερό, κοινωνικά και ταξικά προσανατολισμένο πρόγραμμα.

Τείνει, δηλαδή, να γίνει αυτό που από την αρχή είχαμε επισημάνει ως σοβαρό κίνδυνο: να μετεξελιχθεί η ήττα και ο συμβιβασμός σε στρατηγική επιλογή. Εμείς επιμένουμε και το θέτουμε κάθε φορά ότι η επισήμανση αυτή «το μνημόνιο δεν είναι δικό μας» σε συνδυασμό με το παράλληλο πρόγραμμα, είναι φράση κλειδί για τη σχέση με τα λαϊκά κοινωνικά στρώματα και την πορεία απεγκλωβισμού από επιτροπεία και μνημόνιο.

Προφανώς δεν είναι τυχαία η απαίτηση της νεοφιλελεύθερης ευρωπαϊκής ελίτ να υιοθετήσουμε το μνημόνιο, να αναλάβουμε την ιδιοκτησία του. Η άρνησή μας, η επιμονή μας, παρά το συμβιβασμό, σε μια άλλη στρατηγική, όχι απλώς ενοχλεί, αλλά αποτελεί βασική διαχωριστική γραμμή με το νεοφιλελεύθερο αυταρχικό μπλοκ σε Ελλάδα και Ευρώπη.

2.Το παράλληλο πρόγραμμα δεν είναι ούτε εφεύρεση ούτε κόλπο και χρειάζεται η μέγιστη δυνατή πολιτική προβολή του. Στην ουσία το «παράλληλο» συνιστά πρωταρχικό κομμάτι της στρατηγικής μας, που εκ των πραγμάτων έρχεται σε σύγκρουση με την υλοποίηση των μνημονιακών δεσμεύσεων. Το παράλληλο πρόγραμμα «υπονομεύει» το μνημόνιο ή για να το πούμε διαφορετικά λειτουργεί ανταγωνιστικά και εντάσσεται σαφώς σε μια συγκρουσιακή διαδικασία στη βάση ενός συνολικού πολιτικού σχεδίου απεγκλωβισμού. Αν το αποχρωματίσουμε ή το ουδετεροποιήσουμε, του αφαιρούμαι ζωτικό χώρο και ακυρώνουμε σε θεωρία και πράξη τη διαχωριστική γραμμή Αριστερά – Δεξιά. Η υστέρηση που υπάρχει ως προς τους βηματισμούς του παράλληλου προγράμματος, συνιστά σοβαρό λάθος και μειώνει τη βάση επικοινωνίας μας με τα ασθενέστερα κοινωνικά στρώματα ή με ριζοσπαστικά τμήματα, που την περασμένη περίοδο είχαν πολύ μεγαλύτερες προσδοκίες από το κόμμα μας.

Παρόλα αυτά, τα παραδείγματα είναι αρκετά, ώστε να καταγραφεί η πολιτική και ιδεολογική αντίθεση, να ενισχύσει τις κοινωνικές συμμαχίες και να αναπτερώσει την ελπίδα ότι η πορεία του κοινωνικού μετασχηματισμού δεν είναι κενός λόγος, ότι επίσης, το

παράλληλο πρόγραμμα δεν είναι φαντασίωση ή άλλοθι, αλλά μια δυνατότητα, που ωστόσο, χρειάζεται επιμονή, σχέδιο, προτεραιότητες.

Το νομοσχέδιο για τη δημόσια διοίκηση -παρά τις επιμέρους διαφοροποιήσεις-, το προσφυγικό, η κοινωνική και ταξική μεροληψία υπέρ των ασθενέστερων στρωμάτων (ΔΕΗ, νερό, σίτιση, κοινωνικά προγράμματα, κάρτα αλληλεγγύης, ανασφάλιστοι και υγεία, 100 δόσεις, η παιδεία, το σύμφωνο συμβίωσης και για ομόφυλα ζευγάρια, η ιθαγένεια, τα ΜΜΕ και η διαπλοκή, η κατάργηση των φυλακών ανηλίκων κ.α διαθέτουν στον πυρήνα τους στοιχεία μιας φιλολαϊκής, ταξικά προσανατολισμένης και αντιαυταρχικής πολιτικής.

Θεωρούμε ότι το παράλληλο πρόγραμμα πρέπει να επιταχυνθεί, να εμπλουτιστεί με συγκεκριμένες προτεραιότητες (π.χ. εργασιακές σχέσεις, συλλογικές συμβάσεις, βασικός μισθός, συνδικαλιστικός νόμος κ.α.) και να είναι αντικείμενο αυτοτελούς συζήτησης στα όργανα, αλλά και στο σύνολο του κόμματος και της Νεολαίας του.

3. Με βάση τα παραπάνω χρειάζεται τώρα που έχει ολοκληρωθεί η 1η αξιολόγηση και εν όψει συνεδρίου να σχεδιαστεί και να εκπονηθεί οδικός χάρτης για όσο το δυνατόν γρηγορότερο απεγκλωβισμό από την επιτροπεία, το μνημόνιο και τις αιτίες που μας οδήγησαν σε αυτό. Ο οδικός χάρτης, δεν μπορεί παρά να είναι το συνολικό πολιτικό μας σχέδιο, που να περιέχει ρωγμές, υλοποίηση ριζοσπαστικών τομών, ιδεολογική αντεπίθεση, προετοιμασία για την επόμενη μέρα. Ο οδικός χάρτης να γίνει αντικείμενο δημόσιας συζήτησης, που να χαρακτηρίζεται από απόλυτη ειλικρίνεια, σαφή σχέδιο και εναλλακτικές λύσεις.

4. Το κόμμα μας το έχει απασχολήσει και στο παρελθόν, αλλά και σήμερα (περίπου) το ερώτημα «πάση θυσία στην κυβέρνηση;» Απαντάμε: Είμαστε στην κυβέρνηση όχι πάση θυσία, αλλά όσο θεωρούμε ότι μέσα σε αυτές τις ασφυκτικές συνθήκες και τους ποικίλους εκβιασμούς μπορούμε με αριστερή οπτική να ασκήσουμε πολιτική προς όφελος των ασθενέστερων κοινωνικών στρωμάτων. Το δικό μας χρέος, ως κόμμα, είναι ακριβώς αυτό. Να αμβλύνουμε και να αποδυναμώνουμε τις επιπτώσεις από την εφαρμογή του μνημονίου, να ανοίγουμε δρόμους μετασχηματισμού, να διαμορφώνουμε νέες συνειδήσεις και νέους συσχετισμούς. Συνεπώς, το ερώτημα ως δίλημμα, είναι κάλπικο. Ασφαλώς, μας ενδιαφέρει να είμαστε στην κυβέρνηση όσο οι κοινωνικές μας συμμαχίες μας επιτρέπουν να παίζουμε το ρόλο μας. Αν χαθεί, με δική μας ευθύνη, η σχέση μας με τα ασθενέστερα και λαϊκά κοινωνικά στρώματα, με τα ριζοσπαστικοποιημένα τμήματα της κοινωνίας, αν διαρραγεί οριστικά η σχέση μας με τα ριζοσπαστικά κοινωνικά κινήματα, δεν έχει καμία σημασία η παραμονή σε μια κυβέρνηση, που θα έχει χάσει, στην ουσία, την κοινωνική στήριξη. Σήμερα οι ασθενέστεροι και οι κοινωνικά αδύναμοι στηρίζουν τις ελπίδες τους στον ΣΥΡΙΖΑ ακριβώς επειδή αντιλαμβάνονται ότι δεν όλοι το ίδιο. Και γι αυτό άλλωστε σύσσωμο το μιντιακό και πολιτικό κατεστημένο επιτίθενται με σφοδρότητα στον ΣΥΡΙΖΑ.

Είναι σαφές, ότι η βασική μας επιδίωξη είναι ξεπεράσουμε τους υφάλους και να νικήσουμε. Διατηρούμε την αισιοδοξία μας, κατανοούμε την κρισιμότητα για τις λαϊκές τάξεις να παραμείνει η αριστερά στη διακυβέρνηση της χώρας ακόμα και σε αυτές τις πολύ δύσκολες συνθήκες. Δεν επιλέγουμε τη διαφυγή. Γνωρίζουμε, όμως, ότι απέναντί μας έχουμε έναν ισχυρότατο αντίπαλο, που επιδιώκει την ενσωμάτωση ή την πτώση της κυβέρνησης μέσα από την κοινωνική της απαξίωση. Σε μια τέτοια περίπτωση λέμε ανοιχτά ότι προτιμάμε να πέσουμε ηρωικά, αν χρειαστεί, από εσωτερική ή εξωτερική τρόικα και όχι ταπεινωτικά από την ίδια την κοινωνία.

5. Απορρίπτουμε κάθε σκέψη για οικουμενική κυβέρνηση. Και αυτό όχι απλώς λόγω ιδεολογικής εμμονής ή ιδεολογικής καθαρότητας, αλλά γιατί πιστεύουμε βαθιά ότι η διαχωριστική γραμμή Αριστερά – Δεξιά είναι κάτι παραπάνω από υπαρκτή στο σύνολο

σχεδόν των ζητημάτων που απασχολούν την ελληνική κοινωνία. Η πλατφόρμα Μητσοτάκη είναι αποκαλυπτική ως προς τις προθέσεις της Νέας Δημοκρατίας, που ηγεμονεύει στον αντισύριζα πόλο και σκιαγραφεί με καθαρό τρόπο ότι τόσο στην οικονομική πολιτική όσο και σε ευρύτερα κοινωνικά ζητήματα υπάρχει χαοτική διαφορά. Δεν είναι τυχαίο, άλλωστε, ότι η Νέα Δημοκρατία, αλλά και τα άλλα κόμματα της συντηρητικής αντιπολίτευσης (ΠΑΣΟΚ, Ποτάμι, ΕΝ. Κεντρώων), στο προσφυγικό εγκαλούν την ελληνική κυβέρνηση ότι δεν είχε και δεν έχει πολιτική αποτροπής, συμπλέοντας στην ουσία με το αντιπροσφυγικό μέτωπο που δημιουργείται στην Ευρώπη. Τα κόμματα αυτά, λοιπόν, με το δικό τους τρόπο το καθένα, επιδιώκουν την πτώση της κυβέρνησης και προωθούν με τον ένα ή τον άλλο τρόπο την ιδέα μιας “άλλης κυβέρνησης” από τη σημερινή Βουλή ή οικουμενικής.

Ουσιαστικά μιλάμε για δύο αντίπαλα πολιτικά σχέδια, για δύο ανταγωνιστικούς κόσμους, για δύο διαφορετικά αξιακά φορτία. Θα το τονίσουμε για άλλη μια φορά: δεν υπάρχουν εθνικά σχέδια, ούτε η διχασμένη έτσι κι αλλιώς κοινωνία έχει ανάγκη από εθνικές συναινέσεις. Η κοινωνική πώλωση, οι τεράστιες κοινωνικές ανισότητες δεν αφήνουν κανένα περιθώριο για τέτοιου είδους συνεννοήσεις. Αντίθετα είναι η στιγμή των διαχωριστικών γραμμών με βάση τις ανάγκες των πολλών και κυρίως αυτών που έχουν πληγεί περισσότερο και βρίσκονται κάτω από τα όρια της φτώχειας.

6. Και αν η επισήμανση αυτή στο σύνολο του κόμματός μας είναι κεκτημένο και δεν αμφισβητείται, η συζήτηση για τις περιβόητες «προσχωρήσεις», «διευρύνσεις», «συμπράξεις» επανέρχεται και μάλιστα σε λάθος κατεύθυνση. Στο πρόσφατο παρελθόν, μάλιστα, το κόμμα μας πλήρωσε ακριβώς προσχωρήσεις «παραγόντων» που ελάχιστη σχέση είχαν με την αριστερά, έπληξαν την αξιακή μας ταυτότητα, πρόσβαλαν τον κόσμο της αριστεράς με τις θεωρίες για την «αριστερά του τίποτα», αγνόησαν τη συλλογική έκφραση, υποτίμησαν την ανιδιοτελή προσφορά χιλιάδων αριστερών πατώντας πάνω τους και παριστάνοντας τους ηγέτες, που τους χρωστάμε κιόλας... Είναι μια λογική παλαιάς κοπής άσκησης της πολιτικής, ξένη προς τις δικές μας αρχές, που όχι μόνο δεν προσθέτει, αλλά ενίοτε αφαιρεί ή δημιουργεί αμφιβολίες και ερωτηματικά στον κόσμο μας. Συνεπώς, τουλάχιστον σε ότι μας αφορά: Είμαστε ανοιχτοί, ορθάνοιχτοι στον απλό κόσμο, που έρχεται ανιδιοτελώς να προσφέρει στην κοινή προσπάθεια. Είμαστε ανοιχτοί στον κόσμο των κοινωνικών κινημάτων ή σε όσες και όσους από θέση ευθύνης έχουν αποδείξει στην πράξη, όχι απαραίτητα την αριστερή τους ταυτότητα, αλλά ότι ο αξιακός τους κόσμος μπορεί να συμβαδίζει με το αξιακό φορτίο της αριστεράς. Να το πούμε αλλιώς. Με τον κόσμο αυτόν δεν θα συναντηθούμε στη μέση του δρόμου, λίγο αυτοί αριστερότερα λίγο εμείς δεξιότερα, αλλά στο έδαφος των κοινωνικών αναγκών είτε αυτές αφορούν τον κόσμο των φτωχών είτε τους πρόσφυγες και τους μετανάστες.

7. Από την πλευρά μας παρακολουθούμε, συμμετέχουμε και είμαστε ενεργοί στις ευρωπαϊκές εξελίξεις και διεργασίες. Αντιμετωπίζουμε με χαρά και αισιοδοξία τα δρώμενα σε Πορτογαλία και Ισπανία, που προσθέτουν δυνάμεις στο αριστερό μπλοκ. Εντούτοις, δεν μπορεί παρά να μας ανησυχεί ιδιαίτερα η σαφής άνοδος της ακροδεξιάς στην Ευρώπη, η υιοθέτηση της ακροδεξιάς - ξενοφοβικής ρητορικής, δυστυχώς και πρακτικής, από δεξιά ή και σοσιαλδημοκρατικά κόμματα και κυβερνήσεις άλλων χωρών. Είναι μια αρνητική εξέλιξη και θα χρειαστεί να ανακαλύψουμε και να συμβάλουμε στη δημιουργία ρωγμών, έτσι ώστε, να μην αφήσουμε να κυριαρχήσει στην Ευρώπη ο σκοταδισμός. Η εμμονή στην αδιέξοδη για τους λαούς πολιτική της λιτότητας, οι διχαστικές επιλογές, οι καταστροφικές για την ίδια την Ευρώπη πολιτικές που εφαρμόζονται ή εκπονούνται διαμορφώνουν ένα τοπίο που μας υποχρεώνει να συζητήσουμε για την Ευρώπη και την προοπτική της χωρίς προαπαιτούμενα και δογματικές εμμονές. Η εύλογη αγωνία μας για την ανάγκη αλλαγής συσχετισμών στην Ευρώπη δεν πρέπει όμως να μας οδηγήσει σε τακτικισμούς, σε κινήσεις που ενδεχομένως να μας εγκλωβίσουν σε διαφορετικά πολιτικά σχέδια. Η ευρωπαϊκή σοσιαλδημοκρατία, για

παράδειγμα, που έχει πρώτη ευθύνη για τις δραματικές, ως προς τη ζωή των ανθρώπων, εξελίξεις, δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να είναι προνομιακός μας σύμμαχος ή να θεωρηθεί ότι υπάρχουν σήμερα προϋποθέσεις σύγκλησης της αριστεράς με τη σοσιαλδημοκρατία, που σε μια σειρά χώρες -και στη δική μας- συμπλέει απολύτως με τη δεξιά ή ακόμα χειρότερα παίζει αρνητικό ρόλο στο προσφυγικό ζήτημα. Προφανώς βλέπουμε με ενδιαφέρον μετατοπίσεις, μικρότερες ή μεγαλύτερες ρήξεις στα κόμματα της ευρωπαϊκής σοσιαλδημοκρατίας, ρήξεις και μετατοπίσεις με το βλέμμα προς τα αριστερά. Τέτοιου είδους διεργασίες μας αφορούν, καθώς διευρύνουν τις δυνατότητες και την πολιτική επιρροή της ευρωπαϊκής αριστεράς.

8. Τα ζητήματα που αφορούν στη διακυβέρνηση, τον τρόπο άσκησης της «εξουσίας», οι ανοιχτές θύρες, οι διορισμοί και η τοποθέτηση στελεχών σε νευραλγικές θέσεις έχει απασχολήσει τις οργανώσεις μελών. Επιμένουμε σε μια ανοιχτή διακυβέρνηση, με συνεχή διάλογο με τις κοινωνικές δυνάμεις και συλλογικότητες. Η κυβέρνηση της αριστεράς πρέπει να παρουσιάσει ένα διαφορετικό μοντέλο, που να αποκρούει φαινόμενα γραφειοκρατίας και αυταρχικών συμπεριφορών και να εντάσσει στη λογική της τις «πλατείες», την άμεση δηλαδή σχέση με τον κόσμο που κινείται και κάτι έχει να πει. Το μοντέλο της συζήτησης για το νομοσχέδιο της δημόσιας διοίκησης, για παράδειγμα, δείχνει δρόμους μιας διαφορετικής σχέσης της κυβέρνησης με τις κοινωνικές συλλογικότητες και τους ίδιους τους εργαζόμενους. Όσο, λοιπόν, η κυβέρνηση αξιοποιεί την αντίληψη του κοινωνικού ελέγχου και των ανοιχτών θυρών, τόσο θα μειώνεται η υπονόμηση της, από την «αόρατη», αλλά πραγματική προς ώρας εξουσία. Το ξήλωμα του «παλαιού», δηλαδή της αόρατης αυταρχικής εξουσίας είναι αναγκαία. Όσο αυτή παραμένει στη θέση της στη λογική «το κράτος έχει συνέχεια» τόσο θα ακυρώνονται νομοθετικές ή άλλες πρωτοβουλίες. Υπάρχουν σοβαρές καθυστερήσεις. Απαιτούνται τομές ιδιαίτερα σε χώρους που μπορεί –και είναι σίγουρο- να τους βρούμε μπροστά μας. Απάντηση σε αυτό βέβαια δεν είναι «οι δικοί μας», επειδή απλώς είναι δικοί μας, αλλά οι δομικές αλλαγές που θα αφήσουν σε βάθος χρόνου ίχνη μιας ριζικά διαφορετικής αντίληψης και πρακτικής για την οργάνωση του κράτους και της κοινωνίας.

9. Με αφορμή το προσφυγικό φάνηκε, πλέον, ότι μια σειρά κοινωνικά ζητήματα μπορεί να... μετασηματιστούν από «μικρά» σε «κορυφαία». Υπό αυτή την έννοια η πολιτική από την πλευρά της ριζοσπαστικής αριστεράς είναι μια σύνθετη υπόθεση. Ο στόχος της κοινωνικής απελευθέρωσης έχει μια καθολικότητα και αφορά των σύνολο των πολλαπλών κοινωνικών αντιθέσεων. Η ανάγκη, λοιπόν, ενίσχυσης των πλευρών αυτών της πολιτικής μας που βαθαίνουν τη διαχωριστική γραμμή Αριστεράς – Δεξιάς και περιγράφουν την ολιστική αντίληψη για την κοινωνία του μέλλοντος, είναι επιτακτική. Οι μικρές ή μεγαλύτερες ρήξεις με το παλαιό φθαρμένο και αυταρχικό σύστημα, η ανάδειξη νέων κοινωνικών ζητημάτων, η στήριξη κοινωνικών μειοψηφιών, που επιδιώκουν την ορατότητα και τη δικαιοσύνη, είναι απολύτως κρίσιμα ζητήματα. Θεωρούμε ότι ζητήματα όπως: Διαχωρισμός κράτους εκκλησίας με ότι αυτό σημαίνει, η κοινωνική πολιτική σε όλο της το εύρος, οι συλλογικές συμβάσεις και τα δικαιώματα των εργαζομένων, η κοινωνική οικονομία και οι συνεταιρισμοί, οι τολμηροί βηματισμοί που πρέπει να ολοκληρωθούν χωρίς καμία καθυστέρηση στις δίκαιες διεκδικήσεις της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας, οι τομές που αφορούν τα δικαιώματα των ανθρώπων με αναπηρία, οι Ρομά, οι αντιρρησίες συνείδησης, η μείωση της θητείας και τα δικαιώματα των φαντάρων, ζητήματα που αφορούν τις εξαρτήσεις, η συνέχιση των τομών στο χώρο της φυλακής στη κατεύθυνση της λιγότερης φυλάκισης και της επανένταξης, η αντιαυταρχική και η αντιαπαγορευτική πολιτική, συγκροτούν πλαίσιο αριστερού κοινωνικού ριζοσπαστισμού, που απαντά και σε ιδεολογικό επίπεδο στο σκοταδισμό του νεοφιλελεύθερου αυταρχικού πόλου, του πόλου της δεξιάς και των συμμάχων της.

10. Μας ενδιαφέρει να συνεχίσουμε να έχουμε διάυλο ουσιαστικής επικοινωνίας με τον κόσμο της αριστεράς με τον οποίο μοιραζόμαστε κοινές ιστορικές πολιτικές διαδρομές,

ιδιαίτερα με αυτές και αυτούς που πορευτήκαμε από κοινού και εντός του κόμματός μας. Παρά το πολωτικό κλίμα, σε ορισμένες περιπτώσεις τους αποκλεισμούς του χώρου μας, ενίοτε τους φανατισμούς που οδηγούν σε ανθρωποφαγία, συνεχίζουμε να πιστεύουμε στην ιδέα της ενότητας της αριστεράς μέσα από τις διαφορές και στην ανάδειξη μιας κουλτούρας διαλόγου, που στο παρελθόν είχε φανεί ότι ως ένα βαθμό την είχαμε κατακτήσει. Ο ΣΥΡΙΖΑ πρέπει και μπορεί να αποτελέσει και στο μέλλον φορέα ενότητας της αριστεράς.

Σε ό,τι μας αφορά θα συνεχίσουμε με ανοιχτό και ενωτικό πνεύμα χωρίς σεχταρισμούς και επικίνδυνους, ανιστόρητους αποκλεισμούς, να είμαστε στο δρόμο, στους χώρους αντίστασης, στα συνδικάτα, στις αλληλέγγυες δομές που στηρίζουν μέσα από μια διαφορετική και συμμετοχική αντίληψη τον κόσμο των φτωχών και των αδικημένων, τον κόσμο της προσφυγιάς και των μεταναστών. Θα πάρουμε όλες τις αναγκαίες πρωτοβουλίες, που θα εξασφαλίζουν την αυτονομία του κινήματος, θα ενισχύουν τον ριζοσπαστισμό, την ανοιχτή πρόσκληση για συμμετοχή.

11. Η επιμονή μας στα ζητήματα δημοκρατίας μέσα στο κόμμα θα κορυφωθεί ενόψει συνεδρίου, καθώς παρά τα θετικά βήματα, υπολειπόμαστε κατά πολύ από μια λειτουργία που θα κατοχυρώνει τη συμμετοχή του μέλους και συνολικά του κόμματος στα κέντρα λήψης των αποφάσεων. Το συνέδριο θα πρέπει να δώσει τις δικές του απαντήσεις σε σχέση με τις δομές του κόμματος, δομές τέτοιες που να ενισχύουν τη συλλογική λειτουργία, τον αποφασιστικό ρόλο του μέλους και θα αποδυναμώνουν φαινόμενα ατομικών στάσεων, παραγοντισμού και αρχηγισμού κάθε μορφής.

Την περίοδο αυτή, που το κόμμα μας συμμετέχει στην κυβέρνηση, έχουμε μια πρόσθετη δυσκολία. Η “καθοδήγηση”, το “κέντρο”, δηλαδή, μετατοπίζεται συνεχώς από την Κουμουνδούρου στο Μαξίμου. Αυτό, τουλάχιστον όσον αφορά το κόμμα, τις θέσεις και τις δράσεις του δεν μπορεί να γίνει δεκτό και σε κάθε περίπτωση δυσκολεύει το κόμμα στην αναγκαία επικοινωνία του με τα κινήματα και τα λαϊκά κοινωνικά στρώματα.

Το κόμμα μας έχει τα εκλεγμένα όργανά του, τις διαδικασίες του, τις αποφάσεις του. Οι “δύο οπτικές”, κόμματος και κυβέρνησης, που είναι φυσιολογικό να υπάρχουν λόγω του ρόλου που έχει ο καθένας, είναι υποχρεωτικό να συναντώνται δημιουργικά, να είναι αντικείμενο αλληλοενημέρωσης, όσμωσης και εντέλει κοινών αποφάσεων.

Το κόμμα, άλλωστε, δεν είναι παράρτημα της κυβέρνησης. Αντίθετα η κυβέρνηση οφείλει να επικοινωνεί με ουσιαστικό τρόπο με τις στρατηγικές επιλογές της κομματικής συλλογικότητας.

Υπό αυτή την έννοια ήμασταν επίμονοι στη διεξαγωγή του συνεδρίου σε ημερομηνίες εντός του “πολέμου” και όχι σε μια δήθεν ουδέτερη και ήρεμη πολιτική περίοδο.

.....

+ Μετά τους απροκάλυπτους και ανοιχτούς εκβιασμούς, που οδήγησαν την κυβέρνηση να υπογράψει το περασμένο καλοκαίρι, όπως λέμε, με το πιστόλι στον κρόταφο, οι «δανειστές», οι εμπνευστές του πιο άγριου νεοφιλελεύθερου σχεδίου, ζητούν τώρα να αναλάβει η κυβέρνηση της αριστεράς την ιδιοκτησία του προγράμματος, του μνημονίου δηλαδή. Ζητούν μάλιστα και από την κοινωνία να συνδράμει, να κατανοήσει και να δεχτεί τα μέτρα.

Πρόκειται για πολιτικό κυνισμό, ενταγμένο σε ένα σχέδιο, που θέλει την αριστερά ηττημένη, διαχειρίστρια της απελπισίας, ενσωματωμένη στην κυρίαρχη νεοφιλελεύθερη οπτική και την κοινωνία υποταγμένη και ανήμπορη να αντιδράσει.

Δεν θα τους κάνουμε το «χατίρι». Η αναγκαστική επιλογή του καλοκαιριού, απόρροια συσχετισμών και πραξικοπήματος, δεν σημαίνει αποδοχή. Πόσο περισσότερο δεν σημαίνει «ιδιοκτησία». Το νεοφιλελεύθερο σχέδιο θα βρίσκεται πάντα απέναντι από τις στρατηγικές

επιλογές της αριστεράς, που κάτω από ιδιαίτερα αντίξοες συνθήκες θα συνεχίσει να παλεύει με στόχο τον απεγκλωβισμό από την επιτροπεία, τα μνημόνια και τις αιτίες που μας οδήγησαν σε αυτά.

++ Χαιρετίζουμε τις αγωνιστικές κινητοποιήσεις των Γάλλων εργαζομένων και της νεολαίας ενάντια στην απορρύθμιση των εργασιακών σχέσεων, που προωθεί η σοσιαλδημοκρατική κυβέρνηση Ολάντ, παρότι, υποτίθεται, δεν βρίσκεται υπό καθεστώς επιτροπείας. Οι αγώνες των Γάλλων εργαζομένων, όμως, μας γεμίζουν αισιοδοξία. Οι λαοί δεν έχουν καταθέσει τα όπλα. Η ιστορία συνεχίζεται.

+++ Η δεύτερη αξιολόγηση πλησιάζει με τα εργασιακά να είναι στο επίκεντρο. Οι απαιτήσεις των δανειστών έχουν, ως ένα βαθμό, δει το φως της δημοσιότητας. Η επιδίωξη του νεοφιλελεύθερου μπλοκ είναι το γύρισμα του ρολογιού δεκαετίες πίσω. Το ζητούμενο για μας δεν είναι η «άμυνα» απέναντι στην επίθεση που δεχόμαστε ως κοινωνία, αλλά η αποκατάσταση, κατοχύρωση και διεύρυνση των εργασιακών δικαιωμάτων, που έχουν αποδιοργανώσει πλήρως οι πολιτικές που εφάρμοσαν όλο το προηγούμενο διάστημα οι συντηρητικές και αυταρχικές κυβερνήσεις ΝΔ – ΠΑΣΟΚ.

Συνεπώς, τα ζητήματα της εργασίας, που είναι στο DNA της αριστεράς, δεν είναι υπό διαπραγμάτευση, λίγο οι «δανειστές», λίγο εμείς, αλλά συγκροτούν την κορωνίδα του δικού μας συριζικού προγράμματος.

++++ Τασσόμαστε υπέρ της απλής αναλογικής, χωρίς καλπονοθευτικά μπόνους και ρήτρες, που αλλοιώνουν επί της ουσίας τη θέληση του λαού.

++++ Θεωρούμε αναγκαίες τις μεγάλες πολιτικές τομές, που θα αφήνουν το αριστερό αποτύπωμα και στο μέλλον. Ωστόσο, οι τομές αυτές, που αφορούν τα δικαιώματα, τις ελευθερίες, τους θεσμούς, το πολιτικό σύστημα κ.α., δεν εντάσσονται απαραίτητως στη συζήτηση που έχει ανοίξει για τη συνταγματική αναθεώρηση, υπόθεση άκρως σοβαρή, που σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να γίνει αντικείμενο επικοινωνιακών τρικ ή άγονων και απολίτικων αντιπαραθέσεων. Το Σύνταγμα, άλλωστε, δεν μπορεί να είναι υπόθεση αποκλειστικά των συνταματολόγων ή των πολιτικών. Χωρίς τη λαϊκή συμμετοχή, χωρίς τη συμμετοχή των κοινωνικών κινημάτων, η συζήτηση για το Σύνταγμα θα είναι άδειο κέλυφος και θα ευνοήσει τις πιο συντηρητικές δυνάμεις στην προσπάθειά τους να συνταματοποιήσουν τις συνταγές του νεοφιλελευθερισμού.

++++ Οι πρόσφυγες, οι μετανάστες και τα παιδιά τους έφτασαν στη χώρα μας περνώντας από πολλαπλούς κινδύνους και δέχτηκαν –όσοι σώθηκαν– μια αγκαλιά, ένα “καλώς τους”, την αμέριστη αλληλεγγύη των κινημάτων, αλλά και της μεγάλης πλειονότητας του λαού μας. Νιώθουμε ικανοποίηση γι’ αυτή την πραγματικότητα, καθώς ως κόμμα, ως αριστερά, ως κυβέρνηση, πιστεύουμε ότι συμβάλαμε αποφασιστικά, στην τήρηση της νομιμότητας – και γι’ αυτό άλλωστε κατηγορηθήκαμε από τους ιδεολογικούς και πολιτικούς μας αντιπάλους.

Ωστόσο, ο αρνητικός συσχετισμός δύναμης εντός της Ε.Ε., οι συνεχείς εκβιασμοί, η ξενοφοβική - ακροδεξιά πρακτική χωρών της κεντρικής Ευρώπης -ακόμα και σοσιαλδημοκρατικών κυβερνήσεων, όπως της Αυστρίας και της Σλοβακίας-, αλλά και της βαλκανικής χερσονήσου, επέφεραν τη συμφωνία ΕΕ – Τουρκίας, που αμφισβητεί στην πράξη της συνθήκη της Γενεύης και τα κεκτημένα δικαιώματα των προσφύγων και μεταναστών.

Ενώ σωστά η χώρα μας ανέδειξε το αίτημα για κοινή ευρωπαϊκή αντιμετώπιση της προσφυγικής κρίσης στο πλαίσιο της ιστιμίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ενάντια στους φράχτες, τη ξενοφοβία και το ρατσισμό, η συμφωνία με την τουρκική κυβέρνηση το μετέτρεψε σε ελληνοτουρκικό ζήτημα, παραβλέποντας για λόγους σκοπιμότητας, τα σοβαρά προβλήματα νομιμότητας της εφαρμογής πολιτικών επιστροφής προσφύγων σε μια χώρα

που δεν έχει τις τυπικές και ουσιαστικές προϋποθέσεις να χαρακτηριστεί «ασφαλής» και που καμία Ευρωπαϊκή χώρα δεν την έχει αναγνωρίσει ως τέτοια.

Η εφαρμογή της συμφωνίας Ε.Ε.-Τουρκίας αναδεικνύει τις αδυναμίες και τα αδιέξοδα των πολιτικών επιλογών της σημερινής Ευρώπης, πολιτικών που χαρακτηρίζονται από το κυνισμό και την υποκρισία.

Ο ανθρωπισμός, ο πολιτισμός, η δημοκρατία, τα δικαιώματα και η αλληλεγγύη υποβαθμίζονται σταθερά από τα κυρίαρχα πολιτικά κέντρα της Ενωμένης Ευρώπης και το ερώτημα για το μέλλον της γίνεται τραγικά επίκαιρο, ιδιαίτερα μετά και από το πρόσφατο δημοψήφισμα στη Μ. Βρετανία.

Είμαστε αντίθετοι και αντίθετες σε λογικές και πρακτικές που ενισχύουν την αποτροπή, τον φόβο και την ενίσχυση των ακροδεξιών αντιλήψεων.

Επιμένουμε στην υποχρέωση μας να μην επιτραπεί καμία παράνομη επαναπροώθηση και να τηρηθεί η νομιμότητα στην εξέταση των αιτημάτων ασύλου, χωρίς αιφνιδιασμούς, συμψηφισμούς και διαπραγματεύσεις.

Η πρόσφατη τροπολογία για τη νέα συγκρότηση των επιτροπών προσφυγών που αποδοκιμάστηκε απ' όλους τους επιστημονικούς φορείς του πεδίου, τους ανεξάρτητους θεσμούς και τα κινήματα δεν πρέπει να εφαρμοστεί.

Θα συνεχίσουμε να υποστηρίζουμε την εφαρμογή των αποφάσεων των συλλογικών οργάνων του κόμματος, αφενός για να αποτρέψουμε την επιστροφή στην πολιτική της Ευρώπης -φρούριο, της Ευρώπης που επιδιώκει την κατάργηση της συνθήκης της Γενεύης και που προκειμένου να κλείσει τα ευρωπαϊκά σύνορα για τους πρόσφυγες χαρακτηρίζει την Τουρκία «ασφαλή χώρα» και, αφετέρου, για να συμβάλουμε στην ομαλή ένταξη των ανθρώπων που θα παραμείνουν στη χώρα μας.

ΣΥΡΙΖΑ

2ο Συνέδριο